

Wie heeft er niet gehoord van de gorilla Bokito, die in 2007 een bezoeker van Diergaarde Blijdorp aanviel? Of van Knut, het schattige ijsbeertje dat in 2006 in de dierentuin van Berlijn geboren werd? Het zijn dierentuindieren die wereldnieuws werden en waarover iedereen een mening leek te hebben. Maar hoe hebben deze wilde dieren in gevangenschap hun belevenissen zelf ervaren? Dierentolk Karina de Jong-Kamstra laat hen aan het woord. Dat levert opzienbarende inzichten op in de belevingswereld van dieren.

TEKST: NIELS BRUMMELMAN PORTRETFOTO: BRAM JONKER

Bokito en Knut spreken!

Helemaal leip van dieren', zo omschrijft Karina de Jong-Kamstra haar passie. Van kinds af aan voelde ze zich tot dieren aangetrokken. Dat was overigens wederzijds. Zo kroop zelfs de hond van de burens 's nachts stiekem bij haar op bed. Waarschijnlijk ervoer die haar energie als plezierig en ook haar sterk ontwikkelde zesde zintuig zal een rol hebben gespeeld. Niet dat dat laatste haar ertoe bracht bewust op een dieper niveau contact met dieren te leggen. Dat gebeurde pas zo'n vijf jaar geleden, op de camping in Frankrijk. Karina: "Ik wandelde wat rond toen ik plots een hond zag en tegelijkertijd een stem in mijn hoofd luid en duidelijk hoorde zeggen: 'Ik heb last van mijn buik'. Eerst dacht ik nog dat een andere campinggast het gezegd had. Bovendien ben ik echt sceptisch en moeten anderen mij van de werkelijkheid van mijn paranormale ervaringen overtuigen. Dat gebeurde ook nu: mijn man adviseerde me, terwijl de stem in mijn hoofd zijn boodschap maar

bleef herhalen, op de hond af te stappen. Dat deed ik en automatisch begon ik hem met mijn handen te behandelen. De hond ontspande zichtbaar. De Franse eigenaren van het beestje stonden er wel van te kijken, maar ik heb ze, geloof ik, niet helemaal duidelijk kunnen maken wat er gebeurd was..."

RADIOSIGNALEN

Als adolescent worstelt Karina met haar gave. Ze voelt zich miskend, maar twijfelt niet. Afhankelijk van de ruimte die ze zichzelf biedt en de reacties uit haar omgeving, wisselen momenten van afstoten en toelaten elkaar echter wel af. Een goed voorbeeld zijn haar lotgevallen bij de politie, waar ze veertien jaar werkte: "Soms wist ik van tevoren waar ingebroken zou gaan worden. Het op heterdaad betrappen van een dief werd door mijn collega's echter niet alleen toegejuicht. Er werden ook vraagtekens geplaatst. Men vond het vreemd, eng. Het is immers zo ►

Bokito: 'Die vrouw was angstig in zichzelf en ze verstoorde de groepsrust, dat kon ik niet verdragen'

Gorilla Bokito

De mannetjesgorilla Bokito sprong op 18 mei 2007 over een gracht van twee meter en een constructie van schrikdraad om vervolgens een bezoeker van Blijdorp aan te vallen. Als de consternatie rondom dit voorval enigszins is geluwd, zoekt Karina contact met hem. Ze is benieuwd naar zijn kant van het verhaal. In haar boek schrijft ze: 'Om een beetje losjes te beginnen vroeg ik hem: "Wat vind je leuk?" Bokito antwoordde: "Organiseren en de taakverdeling regelen. Zorgen dat alles veilig verloopt en voorkomen dat de groep belast wordt met de emoties van de mensen." "Hoe voorkom je dat?" Bokito: "Ik loop tussen de groep en de mensen in om zo de stroom te doorbreken. De oogopslag van iemand geeft energieoverdracht. Bij kinderen is deze oogopslag puur en prachtig. Bij volwassenen geeft de oogopslag energieoverdracht, onrust en stress. Ik moet mijn groep hiertegen beschermen." Na deze inleidende woordenwisseling, besluit Karina de hamvraag te stellen: waarom viel Bokito de parkbezoeker aan? Zijn antwoord laat aan helderheid niets te wensen over: 'Uitlokking. Zij zegt betrokken bij mij te zijn geweest. Onwaar! Ze was respectloos, depressief en angstig in zichzelf. Ik kon niet langer verdragen dat ze met haar aanwezigheid en blik de groepsrust verstoort. Het is opgelost. De afstand is groter en er is meer beschutting. Helemaal prima'. Karina concludeert: 'Ook al zijn onze intenties goed, onze emoties, ons denken, onze rugzak vol ervaringen zenden we blijkbaar mee met onze blik, onze priemende ogen, zoals Bokito dat zo mooi omschrijft'. Tot slot vraagt de dierentolk om een boodschap voor ons mensen. Bokito antwoordt: 'Ga eens met je stem naar je hart zodat je gewoon kan zeggen wat er is, in plaats van onwaarheden verkondigen vanuit tactische overwegingen en vanuit de hersenen! Open- en eerlijkheid, dan begrijpen wij jullie tenminste!'

dat, in tegenstelling tot wat je in sommige tv-series ziet, men bij de politie louter afgaat op feiten en omstandigheden. Om me te verantwoorden kon ik dus niet wijzen op mijn bijzonder goed ontwikkelde intuïtie. De frustratie die dat met zich meebracht leidde ertoe dat ik mijn gave maar weer wegstopte. Uiteindelijk kon ik de werkwijze van de politie niet meer verenigen met mijn eigen gevoel. Ik nam, samen met mijn partner, een resoluut besluit. Na mijn daaropvolgende vertrek bij de politie is alles heel snel gegaan. Dat wat ik onderdruk of slechts in minimale doses toegelaten had, kwam in versterkte mate naar voren. Ik volgde workshops en opleidingen, schreef boeken, startte een eigen praktijk en ging zelf cursussen geven." Een van de opleidingen die Karina volgt is die van Cecilia van der Drift over telepathie met dieren. Ze ontdekt dat het in ieders vermogen ligt om in de geest met dieren te 'praten' en dat deze communicatievorm ruimte en tijd overstijgt. Karina: "Net als radiosignalen gaan gedachten van mensen en dieren als trillingen door de lucht. Als je je afstemt op de juiste frequentie, kan je deze ontvangen en desgewenst een reactie terugsturen. Het maakt

Meer gesprekken met dierentuindieren op www.paravisie.nl

daarbij niet uit of je tegenover elkaar staat of op afstand communiceert. Ook de dood vormt geen barrière, al kan het contact soms wat moeizamer tot stand komen als het overlijden lang geleden plaatsvond."

NORMAALSTE ZAAK

Op het moment dat Karina een foto van een dier bekijkt, kunnen er gedachten, woorden, beelden en gevoelens in haar opkomen. Ze stelt zich aan het desbetreffende dier voor en vraagt of het contact wil. Meestal staan de dieren te trappelen, aangezien de baasjes hen al van de aanstaande communicatie op de hoogte hebben gesteld. "Soms benaderen ze me de dag of nacht ervoor al. Ik leg ze dan uit dat ik op een later tijdstip zelf contact met ze opneem. Op die manier bewaak ik mijn grenzen en werktijden", aldus de in Apeldoorn woonachtige dierentolk. De hulpvragen waarmee ze geconfronteerd wordt betreffen gedragsproblemen, fysieke klachten, vragen over overleden dieren en vermissingen. Met name die laatste categorie is lastig vanwege de combinatie van hooggespannen verwachtingen en de complexiteit van

Ijsbeer Knut

Knut zal voor eeuwig in de herinnering van velen blijven als het schattige kleine ijsbeertje dat in 2006 in de Berlijnse dierentuin geboren werd. Inmiddels is Knut een flinke ijsbeer en is zijn vaste verzorger van die eerste maanden, Thomas, overleden. Karina vraagt zich af hoe Knut zijn eerste levensjaren beleefd heeft en of hij van alle media-aandacht op de hoogte was. Over het contact tussen haar en de wereldberoemde ijsbeer schrijft ze: 'De eerste vraag die ik Knut stelde was wat hij allemaal van zijn welpentijd heeft meegekregen. Knut antwoordde: "Ik voelde heel veel liefde en aandacht om me heen. Het voelde als een veilige omgeving. Het was wel veel, ik voelde dat ik steeds in de gaten werd gehouden. Dat was wel lastig met dingen ontdekken. Ik mocht niet bij soortgenoten. Angst dat mij iets zou gebeuren. Ik miste het 24-uurscontact en kleine spelletjes zoals rollen en bijten." In Duitsland werd al snel een fanclub voor Knut opgericht. Mijn vraag aan Knut was wat hij van zijn fanclub vond en of hij überhaupt wist dat deze bestond. Knut zijn antwoord: "Wat? Wat willen ze dan van mij? Zie wel veel mensen. Zijn dat ze? Sommige mensen zie/ruik ik vaker!" Hoe zou Knut naar al die mensen kijken? Knut zijn antwoord was: "Ik vind mensen ongeduldig. Even zie je ze en dan zijn ze weer weg. Waar gaan ze heen? Wat willen ze? Onbegrijpelijk. Ik voel veel onrust, ook bij verzorgers... Ik kan er niets mee. Ik ben zelf vrij rustig en hetzelfde, altijd. Alleen als ik een tijd mijn lekkers mis, dat is wel jammer!" Ik was benieuwd wat Knut kon vertellen over de dagelijkse gang van zaken. Knut: "Routine, heerlijk! Vaste tijden voor rust, spelen, zwemmen en eten. Ik zou weleens zelf willen vangen, kijken of ik dat goed kan." Zou Knut nog iets missen in zijn leven in de dierentuin? Knut zijn antwoord op deze vraag: "Nee, het is nu helemaal goed!" "Mis je jouw oude verzorger Thomas?" Knut: "Uit beeld. Is een ander voor gekomen." "Is er iets wat je veranderd zou willen hebben?" Knut: "Ja, rustige plek om te eten. Ik voel al die blikken op mij gericht."

de zoektocht naar een verdwenen dier. Vandaar ook dat Karina de baasjes betreft bij de poging contact te leggen: "Telepathie is voor dieren de normaalste zaak van de wereld, al zijn wij mensen ons daar vaak niet van bewust. Je huisdier voelt jouw emoties en wanneer het zich daarop afstemt weet het wat jij denkt. Daarom is het mogelijk om als baasje je huisdier terug naar huis te denken. Wanneer je bijvoorbeeld het vermoeden hebt dat het dier zich door gezinsuitbreiding ongewild voelt, zend je de gedachte uit dat het wel degelijk welkom is. Zou het dier opgesloten kunnen zitten in een schuur? Stuur jouw gedachte aan blaffen of miauwen de ether in." Omdat iedereen de beschikking heeft over een zesde zintuig en daarmee kan leren werken, is het voor elk baasje mogelijk met zijn of haar dier in contact te treden. Om een goede communicatie te waarborgen is het volgens Karina van groot belang om in termen van doel en gewenst resultaat te denken. De ontkennende vorm kennen dieren, evenals kleine kinderen overigens, niet. Gebruik ervan is dus uit den boze. Karina: "Vermijd de volgende variant: 'ik wil niet dat je blaft'. Zeg of denk daarentegen iets in de trant

van: 'ik vind het fijn als je stil bent'. In het eerste geval zend je als het ware het plaatje van een blaffende hond uit, waarop de hond het gevoel krijgt met zijn blaffen goed bezig te zijn. Het blaffen kan daardoor juist toenemen, wat niet zelden leidt tot een bestraffing van het baasje. Heel verwarrend voor het dier, dat zich daardoor uit het telepathisch contact terug kan gaan trekken."

ZELFKENNIS IS CRUCIAAL

Karina realiseert zich door haar contact met dieren dat het van groot belang is om bij telepathische communicatie te vertrouwen op je ingevingen. Vaak ligt dat wat de intuïtie je aanreikt dicht bij wat je verstandelijk zelf al had bedacht. De manier waarop contact optreedt en de inhoud ervan is zo natuurlijk, dat het vaak niet herkend wordt. Daardoor kan je redeneren: 'ik verzijn het zelf, het zijn mijn eigen gedachten'. Dat is de reden waarom Karina haar cursisten adviseert de ratio los te laten en spontaan op te schrijven wat naar voren komt. Vaak vallen puzzelstukjes pas later op hun plaats. Slechts een te grote emotionele betrokkenheid bij een dier kan roet in het eten ►

Karina de Jong-Kamstra

(41) is werkzaam als dierentolk, -coach en -trainer. In haar eigen praktijk te Apeldoorn begeleidt ze zowel mensen als dieren. Ook geeft ze workshops en cursussen. Opmerkelijk genoeg wordt haar hulp regelmatig door dierenartsen en dierengedragdeskundigen ingeroepen.

gooien: “Wanneer het een potentieel ingrijpende affaire rondom je eigen huisdier betreft, kan het handig zijn een ander - iemand die op meer afstand van het dier staat en dus ‘neutraler’ is - contact te laten leggen. Zo voorkom je dat jouw wensgedachten of kennis over het dier de boodschap kleuren.” Wil een dierentolk zijn werk goed kunnen doen, dan moet hij rekening houden met zijn eigen karakter en zijn eventuele valkuilen. Zelfkennis is dus cruciaal. Karina licht toe: “Als jij bijvoorbeeld moeilijk alleen kunt zijn en je treedt in contact met een dier dat daar ook problemen mee heeft, dan is het mogelijk dat je dat aspect extra gewicht meegeeft. De boodschap raakt door jouw eigen emotionele rugzakje gekleurd. Wanneer je je bewust bent van jouw eigen gevoeligheid in deze, kun je daar rekening mee houden op het moment dat je voor het baasje de boodschap van het dier ‘vertaalt.’” Gelukkig helpen de dieren ons bij het vergaren van zelfkennis. Zij spiegelen ons gedrag. Letterlijk door het over te nemen of als gevolg ervan klachten te ontwikkelen (denk aan honden), figuurlijk door zich ertegen te verzetten (paarden). Door het observeren van dieren kunnen wij tot een analyse komen van onze eigen emotionele constitutie. Karina: “Als je ervoor open durft te stellen kan jouw huisdier, naast een maatje, je leermeester zijn.”

HET IS ZOALS HET IS

Karina is uit nieuwsgierigheid contact gaan zoeken met wilde dieren die in gevangenschap leven. Vroeger had zij geen goed woord over voor dierentuinen. Ze vond het zielig om dieren in kooien te stoppen, net zoals ze het gebruik van dieren in het circus verfoeide. De achterliggende aanname was dat dieren ongelukkig worden als zij niet in hun natuurlijke habitat vertoeven. Deze aanname wilde Karina weleens toetsen. Via een bevriende verzorger van een niet nader genoemde dierentuin kwam zij in het bezit van foto's van diverse dierentuindieren. Ze legde contact met een grote verscheidenheid aan dieren; van ijsberen, apen, kamelen, olifanten en leeuwen tot haaien en orka's. Het allesoverheersende gevoel dat zij van deze contacten, beschreven in haar boek 'Dierentuindieren aan het woord', heeft overgehouden, is dat dieren een opmerkelijke aanleg voor acceptatie hebben. Hoe erbarmelijk hun omstandigheden ook zijn, dieren lijken zich neer te leggen bij de situatie. Dat geldt zelfs voor dieren uit de bio-industrie. 'Het is zoals het is', zou een gevleugelde uitspraak van ze kunnen zijn. Karina: “Doordat dieren in het nu leven, kijken ze niet terug of vooruit en voelen ze zich geen slachtoffer. In het algemeen zijn dierentuindieren dan ook tevreden met het leven dat ze leiden. Er wordt voor hen gezorgd, al leidt een dergelijke luxe soms tot verveling. Een ander puntje is het verlangen naar

meer privacy. Dierentuindieren bevinden zich letterlijk of figuurlijk in glazen kooien en weten zich continu door mensenogen gadeslagen. Dat levert ook weleens stress op, aangezien dieren open staan voor invloeden van buitenaf. Daarentegen is het grote verschil met huisdieren dat zij meer met soortgenoten te maken hebben dan met mensen. Dat geeft rust en een vertrouwd gevoel. Mensen hebben de neiging het reactiepatroon van dieren te vermensen en zorgen daarbij niet zelden voor problemen. Vinden het schattig als een hond thuis de baas speelt, terwijl het dier daar juist diep ongelukkig van kan worden. Het begrijpt immers de mensenwereld niet. Kent de regels niet. Alsof je een leek de operatiekamer instuurt om een gevaarlijke ingreep uit te voeren. Huisdieren zijn gebaat bij consequent handelen, een duidelijke taakverdeling en een dagelijkse routine. Zaken die in het moderne gezin lang niet altijd vanzelfsprekend zijn. Hier heeft het dierentuindier allemaal geen last van. Er wordt hem, zeker in de betere dierentuinen, de ruimte geboden zijn instinct naar hartenlust uit te leven en de emotionele betrokkenheid bij de mens is minimaal.”

STOCKHOLM-SYNDROOM

Dat het voorgaande ons als mens niet ontslaat van de plicht om ethisch verantwoord met dieren om te gaan, wil Karina graag benadrukken. Dieren accepteren hun lot omdat ze niet beter weten. Zij oordelen niet en vertonen daardoor een emotionele reactie die als de dierlijke tegenhanger van het menselijke Stockholm-syndroom omschreven kan worden. Sympathie voor mishandelende en vrijheidsberovende baasjes is hen niet vreemd. Vooral honden vertonen dit gedrag in sterke mate. “Maar”, zo waarschuwt ze, “het blijft mishandeling en vrijheidsberoving.” Daar waar de wijzers van het menselijke morele kompas af en toe alle kanten op schieten, hebben de dieren hun onverwoestbare, rechtlijnige en betrouwbare instinct. Zij kiezen er niet voor deze te volgen, het is wie ze zijn. Zodoende beschikken zij niet over een ego, oordelen ze niet, leven ze in het nu en accepteren ze hun werkelijkheid. Van al deze zaken kunnen wij mensen leren. Met name onze onrust en stress valt de dierentuindieren op. Altijd zijn we ergens mee bezig, zijn we onderweg. De kunst van het gewoon 'zijn' lijken we verlerd. En dat is jammer. Karina: “Ik zie mensen hun hond uitlaten terwijl ze lopen te malen over wat ze allemaal nog moeten doen. Sommigen zijn zelfs druk aan het telefoneren. Dan denk ik: 'Ontspan nou eens! Geniet van het moment. Kijk om je heen, naar de natuur. Hoor de vogels en de ruis door de bomen. Hoor je eigen dier. Leg eens contact!' Katten kunnen ons deze boodschap zo mooi duidelijk maken door pontificaal bovenop de krant of het toetsenbord te gaan liggen. 'Relax, nu!', lijkt hun boodschap. Gelijk hebben ze.” ■

Knut: 'Wil rustige plek om te eten, voel al die blikken op mij gericht'

Bron:
In de kaders van dit artikel wordt geciteerd uit: 'Dierentuindieren aan het woord', Uitgeverij Akasha, ISBN: 978 94 6015 028 9